

Protokoll fört vid Tiveds Utvecklingsgrupps styrelsemöte den 9 januari 2023

Närvarande: Jonas Eriksson, Jeanette Håkansson, Madeleine Larsson, Marlies de Kort, Anita Karlsson, Ebbe Karlsson, Anders Rickard, Nina Borgmann-Kaiser, Arne Olofsson.
Närvarande på del av mötet: Martha Thernsjö, Anders Tivell, Lina Vestman, Lars Blomster, Paul Särnhölm, Malin Johansson från Laxå Kommun.

1. Mötet öppnades av ordförande Madde. Då ordinarie sekreterare ej kunde komma valdes Arne Olofsson till sekreterare för detta möte.
2. Marlies valdes till justerare.
3. Fastställande av dagordning.
Förelagd dagordning fastställdes med följande ändringar:
§4 Föregående mötes protokoll 22-11-14 ej tillgängligt, läses vid nästa möte.
§5 Ekonomirapport presenteras vid nästa möte.
4. Ärenden
  - a) Malin Johansson som är projektanställd på kommunen informerar om två projekt: "Hållbar cykelsemester" som är en fortsättning på det tidigare genomförda projektet med cykelleder i Tiveden. Det går ut på att man med allmänna kommunikationer ska kunna komma till Tiveden och cykellederna.
"Naturnära Rastplatser" går ut på att minska vildcamping med husbilar och husvagnar, se bilaga med projektbeskrivning. Detta projekt skapade livliga diskussioner och förslag på hur vi ska komma tillrätta med vildcamping och nedskräpning. Förslagen tar vi med oss till punkt b nedan.
  - b) Paul Särnhölm i egenskap av politiker i kommunen förklarade tankarna kring den enkät som kommunen publicerat på nätet. Mötet beslutade att vi träffas onsdag 11/1 och fyller i enkäten tillsammans.
  - c) Vi beslutade att TUGs årsmöte ska hållas den 13 mars kl 18.00 i skolbyggnaden.

5. Brev och rapporter. Inga brev och inget att rapportera.
6. Hemsidan. Vi måste bli bättre på att förse Anita med information till hemsidan.
7. Övrigt. Inga övriga frågor.
8. Nästa möte 13 februari 2023.
9. Ordföranden tackade för visat intresse och avslutade mötet.

Ordförande Madeleine Larsson

Mötessekreterare Arne Olofsson

Justerare Marlies de Kort

Projekt Naturnära Rastplatser

Projekt Förstudie Jordbruksverket

Syftet med projektet är att genom förstudien kartlägga intresse och möjligheter att skapa fler övernattningsplatser i Tivedenområdet.

Detta skulle kunna vara intressant för de som vill anlägga övernattningsplatser på annans mark likväl en markägare som vill göra det på egen mark.

Detta för att i nästa steg kunna möjliggöra för en hållbar naturturism och därmed förbättra för bygden och boende.

Laxå kommun vill i förstudien, tillsammans med alla intressenter, hitta lösningar för att ta hand om naturturismen i området.

Vad är bakgrunden till projektet?

Förstudien vill ta tag i problematiken kring så kallade fricampare och det med dessa medföljande problem med nedskräpning och risk för skogsbrand på privat skogsmark.

Problemen med ett ökat antal människor som rör sig i naturen och fricampare påtalas från många olika håll och en enskild skogsägare kan inte ensam lösa problemen.

Laxå kommun ser frågan som en komplex fråga som kräver samarbete och samverkan mellan flera olika parter. Laxå kommun har fått en ökning av antalet boende i Tivedenområdet som hör av sig angående nedskräpning i naturen och oro för brandrisk då de hittat provisoriska eldplatser.

Kommunen vill, tillsammans med civilsamhället, besöksnäringen och skogsägare, göra en förstudie i ett Leaderprojekt då frågan ses som komplex och svår att lösa utan samverkan mellan flera olika parter. Turismen kan definieras som motorn i Tiveds landsbygdsutveckling. Besökarna är också potentiella inflyttare. Flera av de familjer som flyttat till Tived har innan dess varit besökare. Några av familjerna driver idag företag i området och skapar sysselsättning.

Det negativa med den ökande turismen i området kan uppfattas olika av olika personer. Enskilda invånare samt olika föreningar har framfört klagomål och synpunkter till bland annat Laxå kommun, Länsstyrelsen i Örebro län och till den stora väg och markägaren i området; Sveaskog.

Det finns ett stort behov av fler iordningsställda övernattningsplatser då naturturismen i området ökar. Till exempel så är parkeringarna i Tivedens nationalpark ofta fulla vilket medför att besökare sprids ut i området runt nationalparken där det i nuläget inte finns många iordningställda övernattningsplatser.

I och med den ökade naturturismen under åren 2020-2021 har belastningen av övernattningsplatser varit väldigt hög. Besöksnäringen, boende, föreningar, markägare och kommunen har uppmärksammat behov av fler övernattningsplatser. Då det inne i nationalparken varit väldigt högt besöksstryck har besökare sökt sig utanför nationalparken för att uppleva naturen. Detta har inneburit mer nedskräpning samt risk för bränder.

Coronapandemin har fört med sig ett kraftigt ökat intresse för rörligt friluftsliv. Det enorma intresset har blottlagt brister utmed övernattningsplatser och avfallshantering. Det är inte bara i infrastrukturen vi sett brister inom friluftslivet under Coronapandemin. Vi har även sett en stor grupp av ovana besökare i naturen. Baksidan av det ökade intresset är ett ökat slitage, trängsel och ökad nedskräpning. Det blir också tydligt hur viktigt det är att synliggöra allemansrättens principer för nya friluftsutövare.

Flera studier har visat på hur Coronapandemin har ökat och förändrat människors friluftsvanor och att Region Örebro län har uppmärksammat en stor ökning av antalet vandrare som vandrar på Bergslagsleden som delvis går genom Laxå kommun. Under 2020 ökade antalet vandrare med 100 % på Bergslagsleden. Man har också uttalat problem med många husbilar som nyttjar Bergslagsledens övernattningsplatser. Dessa övernattningsplatser är i första hand till för vandrare på Bergslagsleden och huvudmannen (Region Örebro län) ser en problematik i att många så kallade fricampare med husbil nu använder sig av dessa platser.

Digitaliseringens frammarsch gör nu att nya tjänster lanseras i en strid ström. En ny tjänst från det svenska företaget Eremit erbjuder nu en plattform där främst husbils- och husvagnsägare kan få kontakt med skogsägare i Sverige. Syftet är lika enkelt som genialt - att skogsägare enkelt kan göra en betald campingplats av ett smultronställe. Företaget som startades av bland annat Axel Hjelder har identifierat ett problemområde hos bland annat semestrande husbilsägare i det att många vill "fricampa" i den svenska naturen men eftersom det handlar om fordon så är detta inte tillåtet på privat mark.

I den rådgivande handledningen Turism på annans mark framhåller organisationerna vikten av att samarbeta med markägare i dessa frågor.

Vart börjar vi.

- Vart fungerar det i området?
- Vart finns problem med brist på ordnande övernattningsplatser
- En inventering på platser
- Hinder/Möjligheter
- Nästa möte

Eremit

En eremitplats är en plats i naturen som du som markägare upplåter som övernattningsplats till en gästande husbil eller husvagn. Till skillnad från en ställplats eller camping så får den stå för sig själv, och det är naturen som skall spela huvudrollen - inte minigolf och glasskiosker.

De flesta campare tycker att det känns bra att göra rätt för sig - fordon omfattas ju inte av allemansrätten. Har du en vägbom så får camparen koden i sin bokningsbekräftelse. Eftersom du vet vem som campar behöver du inte oroa dig för nedskräpning eller misskötsel. En gäst som missköter sig blockeras omedelbart från vår plattform.

Platsen behöver inte ha några bekvämligheter, men gästen förväntar sig att Eremitplatsen är naturskönt beläget. Extra efterfrågat bland våra gäster är närhet till vatten eller utsikt från en höjd.

En Eremitplats ligger på en enskild väg som du som markägare bestämmer över, och det är det som gör att du har rätt att ta betalt för nyttjandet. För dig som har en fastighet certifierad enligt FSC så skall ju dessutom 5 % av arealen skötas med fokus på naturvärden och/eller sociala värden som primära mål. Perfekt för dig som vill skapa en eller ett par

Eremitplatser!

Ta fram och förvalta vackra områden med unik natur så ger Eremit dig möjlighet att få en inkomst genom naturturism.